

Sortsutvikling i potet for Nord-Norge, 2018-2020

Evy og Olav Grundnes er potetprodusenter på Grundnes gård i Målselv kommune. I tillegg til potet og grønnsaksproduksjon, produseres det melk og kjøtt av storfe, på gården. I tillegg til å satse hardt på et best mulig resultat i dagens produksjon – samarbeider de med ulike aktører for å bidra til utvikling av næringa. Blant annet har de samarbeidet med Graminor som 'associated breeder' siden 2006 for å finne potetsorter som egner seg for potetproduksjon i Nord-Norge. Gården er medlem i Gartnerhallen, og leverer potet og grønnsaker gjennom Tromspotet AS.

Prosjekteier

Olav Grundnes, Målsnesveien 1608, 9301 Moen. Tlf: 913 61 063. E-post: ogrundnes@gmail.com

Arbeidsgruppas sammensetning: Graminor, NIBIO Holt i Tromsø, Tromspotet, Produsent-organisasjonen OTTAR, Grundnes gård og prosjektleder

Prosjektleder

Kristin Sørensen, NLR Nord-Norge. Tlf 908 40 936. E-post: kristin.sorensen@nlr.no

Prosjektets samarbeidspartnere er Grundnes gård, Graminor, NIBIO Holt i Tromsø, Tromspotet AS, Art Nor AS og NLR Nord Norge. Disse partene bidrar med egeninnsats i prosjektet. Statsforvalteren i Troms og Finnmark (UT-midler), Fylkeskommunen i Troms og Finnmark (RT-midler), Grofondet, Norgro og Strand Unikorn har finansiert prosjektet med midler. Takk for meget godt samarbeid til alle!

Bakgrunn

Potetmiljøet i Troms har siden 1995 gjort en stor innsats for å teste, og finne fram til egne potetsorter for dyrking i Nord-Norge. Samarbeidet med Graminor er en forutsetning for sortsutvikling for nordlige forhold. Utviklingsarbeidet har konkretisert behovet og spissa fokuset. Sortene må tåle nordlig klima med lave temperaturer og jevnlig nedbør, og har til en viss grad andre utfordringer enn lengre sør. Mange nye potetsorter tas inn til Norge fra foredlere lenger sør i Europa. En ting er om sortene er tilpasset veksttida, en annen er sortenes resistensnivå. Mange potetsykdommer blir mer framtreddende til lenger nord poteten dyrkes. Dette gjelder spesielt en del sopp og bakteriesykdommer som for eksempel foma, fusarium, blæreskurv og stengelrâte.

De senere årene har vekstsesongen vært preget av store værmessige variasjoner fra år til år. Hvis dette er en pekepinn på fortsettelsen, trenger vi sortsmateriale som er robust i forhold til de klimatiske utfordringene. Vi velger ut potetsorter med rask spiring, godt rotsystem, vekstavslutning til rett tid, og høy resistens. Potetene skal også være pene å se på, ha god avling, riktig smak og konsistens.

Resultat

Forsøk med avlingsregistrering, resistenstesting, kvalitetskontroll i pakkeri og prøving av egnethet for skrelling og koking, er gjennomført for de eldste utvalgssortene i materialet. På bakgrunn av dette arbeidet er følgende nummersorter valgt ut for rensing, oppformering av miniknoller og videre testing.

1. G10-9045, rød, oval, halvtidlig-halvsein matpotetsort
Planen er at denne nummersorten skal inn i verdiprøvinga fra 2023
2. G12-9032, gul, rund, halvtidlig-halvsein mat/delikatesse
3. G10-9046, rød, oval, halvsein mat
4. G12-9033, gul, rund, halvsein mat/delikatesse
5. G08-9046, rød, oval, halvtidlig matpotet

Graminor er sortseier av nummersortene som velges ut på Grundnes.
